

	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Етнопсихологія			
		Вибірковий компонент			
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки				
Спеціальність	053 Психологія				
Освітня програма	Психологія (практична психологія)				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна				
Курс	II				
Семестр	IV				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години	150	
	Лекційні			26	
	Практичні/семінарські			20	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			104	
Семестровий контроль	Залік				
Викладач	Мамчур Ірина Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи				
Контактна інформація	I.V.Mamchur@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Психології та соціальної роботи				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Предметом вивчення дисципліни є феноменологія і сутність етнічної ідентичності, етнічної свідомості й самосвідомості, прояви етнопсихологічних особливостей особистості, етнопсихологічні функції культури, чинники, типологія та способи розв'язання міжетнічних конфліктів.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Метою курсу є ознайомити студентів і дати їм можливість проаналізувати та зрозуміти соціально-психологічні риси національно-етнічних спільнот, їхній вплив на поведінку особистості, а також соціально-психологічні процеси й особливості етнічного розвитку та міжнаціонального спілкування.				
Компетентності	<p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові компетентності):</p> СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків СК 4. Здатність самостійно збирати та критично				

опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Програмні результати
(Чому можна навчитися)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних

технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо відповідно до вимог замовника.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності

ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Зміст дисципліни

Змістовий модуль I. Становлення, міждисциплінарні зв'язки етнопсихології та етнопсихологічні аспекти особистості.

Тема 1. Етнопсихологія як міждисциплінарна галузь знань.

Тема 2. Історія розвитку і становлення етнопсихології як науки.

Тема 3. Розвиток і трансформація етнічної

	<p>ідентичності.</p> <p>Тема 4. Етнічна свідомість та самосвідомість. Національна свідомість та самосвідомість.</p> <p>Тема 5. Етнокультурна варіативність соціалізації.</p> <p>Змістовий модуль II. Психологія міжетнічних відносин та прикладна етнопсихологія.</p> <p>Тема 1. Міжетнічна взаємодія як сфера вияву національно-психологічних особливостей людей.</p> <p>Тема 2. Народні системи виховання дитини як засіб формування психіки.</p> <p>Тема 3. <i>Проблема етнічної установки в етнопсихології.</i></p> <p>Тема 4. Етнічні конфлікти: чинники виникнення та шляхи врегулювання.</p> <p>Тема 5. Адаптація до нового культурного середовища.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>У процесі вивчення дисципліни «Етнопсихологія» використовуються наступні засоби та критерії оцінювання результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стандартизовані тести; - поточне опитування; - модульне тестування та опитування; - оцінювання результатів самостійної роботи; - інші види індивідуальних та групових завдань. <p>Критеріями оцінки є:</p> <p>усні відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повнота розкриття питання; - логіка викладання, культура мови; - емоційність та переконливість; - використання основної та додаткової літератури; - аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; <p>Виконання письмових завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повнота розкриття питання; - цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; - акуратність оформлення письмової роботи; <p>Виконання тестових завдань оцінюється згідно заданих параметрів і балів на платформі гугл форми.</p> <p>Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля або письмове виконане завдання згідно плану практичного заняття складає 5 балів. Максимальний бал за підсумкову тестову модульну контрольну роботу становить 20 балів. Самостійна робота з</p>

	<p>дисципліни (інформаційно-презентаційний проєкт) дає можливість отримати максимально 15 балів.</p> <p>Отже, 100 балів студент може отримати за плідну роботу під час лекційних, практичних занять, виконану підсумкову тестову підсумкову контрольну роботу та за представлений блок самостійної роботи..</p> <p>Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право з запізненням виконати запропоновані практичні, самостійні завдання та представити самостійного блоку у гугл класі або під час консультацій з дозволу завідувача кафедрою.</p> <p>За виконання модульних контрольних робіт студент отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки: максимальна кількість балів – 20, кількість робіт - 1.</p> <p>За розробку інформаційно-презентаційного проєкту національного характеру етнічної групи (за вибором студента), отримує максимум 15 балів.</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль з дисципліни «Етнопсихологія» передбачає таку форма семестрового контролю, як залік, який проводиться згідно заліково-екзаменаційного розкладу.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Для успішного завершення вивчення дисципліни важливими є відвідування лекційних занять; своєчасне виконання завдань практичних занять; виконання модульного та підсумкового тестування; захист із презентацією проєкта, що є складовою самостійної роботи з означеної дисципліни. індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ). Щодо оцінювання самостійних творчих завдань важливою складовою є політика академічної доброчесності. Представляючи зазначені завдання, студенти мають подати підтверджувальний документ, який засвідчує показник академічної доброчесності (відсоток унікальності має складати не менше 40%).</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Онлайн-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.students.net.ua – український освітній портал для студентства 2. www.osvita.org.ua – освітній портал, що містить структуровані освітні ресурси України, базу даних ВНЗ України. 3. www.udl.org.ua – українська система дистанційного навчання. 4. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. 5. www.nbuv.go.ua – сайт бібліотеки ім. В.

	Вернадського.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторія теоретичного навчання, ноутбук, смартфон, презентаційні матеріали, відеоматеріали.</p> <p>Наукова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етнічна психологія: Навч.-метод. Посібник./За ред. В.Д. Хрущ. – ІваноФранківськ, 2006. 335 с. 2. Крюкова М.А. Етнопсихологія: навчально-методичний посібник (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / М.А. Крюкова, Ю.В. Форманюк – Одеса: Фенікс, 2020. – 106 с. http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/13421/%d0%9a%d1%80%d1%8e%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b0%20%d0%95%d0%a2%d0%9d%d0%9e%d0%9f%d0%a1%d0%98%d0%a5%d0%9e%d0%9b%d0%9e%d0%93%d0%86%d0%af.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Львовичкіна А.М. Етнопсихологія: Навч. пос. – К.: МАУП, 2002. 144 с. 4. Павленко В.М., Таглін С.О. Етнопсихологія: Навч. Посібник. – К., 2012. 408 с. 5. Павленко В.Н., Таглін С.А. Введение в этническую психологию: Учебное пособие. – Харьков, 2013. 432 с. 6. Пірен М. Основи етнопсихології: Підручник. – К., 2008. 539 с. 7. Савицька О.В., Співак Л.М. Етнопсихологія: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2011. 264 с. http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9E.%D0%92.,%20%D0%A1%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%B0%D0%BA%20%D0%9B.%D0%9C.%20(1).pdf 8. Етнопсихологія : навч. посібн. для студентів спеціальності «Початкова освіта. Практична психологія». Автор-упорядник О.П. Цюняк. Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2017. 132 с. http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7427/1/%D0%A6%D1%8E%D0%BD%D1%8F%D0%BA%20%D0%9E.%D0%9F.%20%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%95%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202018.pdf 9. Етнопсихологія/ Укладачі Ольховецький С.М.

Ольховецький В.С. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", – 2019. – 155 с.

<https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12258/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

10. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології. – Мюнхен: Вид-во УВУ, 1993. 287 с.